

Business of the House.

*Sri J. MOHAMEDIMAM (Jagalur).—Sir, I seek certain information regarding the programme for this session. Only two Bills have been mentioned in the Address of the Rajpramukh. I would like to know if any further Bills are going to be introduced during this session. Yesterday, His Highness the Rajpramukh gave an indication that a Bill seeking Nationalisation of the Kolar Gold Fields would be introduced. I want to know if this Bill would be taken up during this session.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House).—That is our intention. The Bill is under preparation and certain formalities have got to be observed because the subject is more or less concurrent and the approval of the Government of India has got to be taken. We hope to receive it in time for this House to consider it.

Mr. SPEAKER.—We shall now proceed to the next item on the Agenda.

Mysore (Personal and Miscellaneous) Inams Abolition (Amendment) Bill, 1956.

Introduction.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Industries).—Sir, I beg to introduce the Mysore (Personal and Miscellaneous) Inams Abolition (Amendment) Bill, 1956, which has been published in the *Mysore Gazette Extraordinary* dated 13th February 1956 under Rule 48 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislature Assembly.

Mr. SPEAKER.—The next item of business is Motion of Address of Thanks to His Highness the Rajpramukh.

DEBATE ON THE MOTION OF THANKS (Not conc'd),

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಜಸಮುಖರಾದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ :-

“ಈ ಅಧಿವೇಶನವಲ್ಲಿ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ನಾವು, ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಂಯುಕ್ತಾಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಸ್ವಾಮಿಯವರಾದ ತಾವು ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅಪ್ಪಣೆ ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.”

ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಸಮುಖರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವು ಮುಂದೆ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದಂಥ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಇಂಥ ಭಾಷಣ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಸಮುಖರು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ನೀತಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವುದು. ಆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದನಂತರ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅನುಮೋದನೆ ದೊರೆತರೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗೆ ಈ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷದ ಭಾಷಣ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲೋದ್ದೇಶವೇನೆಂಬುದು ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಈ ವರ್ಷದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಪ್ರಾರಾಧನಾ ಸಮೂಹಿತವಾಗಿದೆ. ವರ್ಷವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ರಾಜ ಸಮುಖರ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ಹೊರಗೆಡವಿದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಈ ವರ್ಷದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಡಳಿತವನ್ನು ಯಾವ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕೊನೆಯ ಪ್ರಾರಾಧನಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; “ಸಮತಾವಾದ ಮಾದರಿಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸುವುದೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಧೇಯವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನೀತಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರೆತರೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳೂ ಅನುಮಾನಗಳೂ ದೂರವಾಗುತ್ತವೆ. ಕಾರಣವಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯು ಸಮತಾವಾದ ಮಾದರಿಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸುವುದೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಮಾದರಿಯ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಧನಿಕರು ಮತ್ತು ದರಿದ್ರರು ಎಂಬ ಮನುಷ್ಯಕೃತವಾದ ಯಾವ ಭೇದ ಭಾವಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೀತಿಗೆ ಸಭೆಯ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರೆತರೆ, ಅನೇಕ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳೂ, ಕಾನೂನುಗಳೂ ಚರ್ಚಿತವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ತರಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಗುರಿ ದೇಶವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಸಂಘಗಳಲ್ಲೂ ಈ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರೆತು ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಮಹಾಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.)

ಧೈಯವೇನು, ಧೋರಣೆಯೇನು, ಗುರಿಯೇನು ಎಂಬುದು ಇದುವರೆಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರುವ ಭಾಷಣ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದೆ. ನಾನು ವಿಚಾರಪಡೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯಕ್ಕಿಂತಾದ ಯಾವ ಭೇದ ಭಾವಗಳೂ ಇರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನೂ ಸಂತೋಷವನ್ನೂ ತರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ ಕೃತವಾದ ಭೇದ ಭಾವಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು, ಮೃಗಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯ ವರ್ಗದ ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಭೇದ ಭಾವಗಳಿಗೆ ಮನುಷ್ಯನೇ ಕಾರಣ.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಪತ್ತಾದರೋ ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೇವರು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮತ್ತು ಮಾನವರ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಸುಖ, ಸಂತೋಷಗಳಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಆತನಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳು ಬೇಕೋ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾವುಗಳು ಯಾವ ಸಂಕಲ್ಪ ಪಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಆ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸದೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಏರುಪೇರಾಗಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಉದುವುದಕ್ಕೆ ಬಚ್ಚಿ ಉಣ್ಣುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಅತಿ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಇಂಥ ಭೇದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕತಕ್ಕವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ನೀತಿಯೇನೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ಇಂಥ ನೀತಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ.

ಇದೇ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜಪ್ರಮುಖರು ಈ ವಿಚಾರ ಒಂದನ್ನೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನಕ್ಷರತೆ, ಅನಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ರಾಜಧರ್ಮವಾದ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಶಕ್ತರಾಗುವುದು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ರಾಜಧರ್ಮವಾದ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಶಕ್ತಿ ವಂತರಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗವೆನ್ನುವುದು ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಜನರು ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಆಲೆದರೆದು ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗವೂ

ಸಿಕ್ಕದೆ, ಅವರು ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಬೇಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಗುಮಾಸ್ತೆ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆತು ಉತ್ತಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹೆಯ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ನಾವಿನ್ನೂ ತೊಡಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾತಕ್ಕ ವಿನುಷನಿಗೆ ಉಳಲು ಭೂಮಿಯಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಆದರ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯಲು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜಪ್ರಮುಖರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ತರಹೆಯ ಜನಗಳಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ—“ಜನರು ಅಂಥ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭೌತಿಕ ಸುಖಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಗಮನಕೊಡದೆ, ಅವರ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೂ ಅವಕಾಶವೇರ್ಪಡಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ “ಅವಕಾಶವೇರ್ಪಡಬೇಕು” ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ “ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ” ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಒದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಜನರ ಈ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಈ ಕಾರ್ಯಗಳು ನೆರವೇರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೌತಿಕ ಸುಖ ಸಂಪತ್ತುಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯಲೇಬೇಕು. ಹೀಗಾದರೇನೇ ಜನರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಶಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

“ಸರ್ವೋದಯದ ಧೈಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ನಮತಾವಾದ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಾಮರಸ್ಯವು ಏರ್ಪಟ್ಟು ಅವೆರಡೂ ಏಕರೂಪತೆಯನ್ನು ತಾಳಬೇಕು” ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸರ್ವೋದಯ ಸಂಸ್ಥೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆದೇಶ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದೂ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಂಘಗಳೂ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಏರ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸರ್ವೋದಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇಂದಿನ ಸಮಾಜ ಶಾಸನಮುಕ್ತ ಸಮಾಜವಾಗಬೇಕು—ಎಂದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಶಾಸನವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಾಜವೇ ಪಾರ್ಥವಾಗಬೇಕು. ಜನರ ಜೀವನ ಒಂದು ಅದರ್ಶ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಬೇರೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಗೌರವಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಜನರು ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ

ಯಾವ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಆಗಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಬೆಂಬಲವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಹಿಂದೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಅದರ ಅಗತ್ಯ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸರ್ವರೂ ಸುಖವಾಗಿರುವಂತೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ಈ ಸರ್ವೋದಯದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ಈ ಸರ್ವೋದಯದ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮತಾವಾದ ಪದ್ಧತಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಈ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯ ತನಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತಾನೋ ಅಲ್ಲಿ ಆತ ನಿಗೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂತರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮೊದಲೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಒಂದು ಮಹದುಪಕಾರವಾದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಸಮತಾವಾದ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಪತ್ತೆಸೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಮಾನ ಸಭೆ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನಂತರ ಇನ್ನು ಈ ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಡಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು ಮುಗಿಯಿತು. ಆದರೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಂಜರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಥಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಾವವಾವುವು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಂಜರವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಅನೇಕ ಅಭಾವಗಳು ಈಗ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಅಭಾವವಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಅಭಾವವಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ನಾವು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಾದಂಥ ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿ, ಬಟ್ಟೆ, ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷನ್ ಡಿಪೋಗಳಿಗೇ ಹೋಗಿ ತರಬೇಕಾಗಿದ್ದಂಥ ಪ್ರಮೇಯ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪ್ರಥಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಾವಗಳನ್ನು ದೂರಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಇಂಥ ಒಂದು ರೀತಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಹಿಂದಿದ್ದಂಥ ಅಭಾವಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಈಗ ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ

ನಾನಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದು ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವರಮಾನವು ಶೇಕಡಾ 18ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವರಮಾನವು ಶೇಕಡಾ 25ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡತಕ್ಕ ವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯಂತಹ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದ್ದಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ, ಎಂದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ನಡೆದಿರುವುದರಿಂದ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಾಭಾವವು ಮಾಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಂಜರವರು ಹೇಳಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಯೋಜನೆಯು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಸೇರಿ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಎನುಪ್ಪದವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಂಜರವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ :— “ಮೂಲಭೂತವಾದ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುವುದೇನೋ ಸರಿಯು ; ಆದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವನ್ನು ಮನೆಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಸಿಕ್ಕುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶವೂ ಸಹ ಗಮನದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಬಹಳ ಗಮನಾರ್ಹವಾದದ್ದಾಗಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಜನರ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಸಬಿನಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈಗ ತಮ್ಮ ಕಾಲವೆನ್ನೆಲ್ಲಾ ವರ್ಧವಾಗಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಹೊತ್ತು ಆ ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಆ ಒಂದು ಕೃಷಿ ಆರಂಭವೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಬಿಡದೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಆರೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವೀಗ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.)

ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಾವು ಈ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಎರಡು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತರ ಇಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಬಡತನ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೈವದತ್ತವಾದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪತ್ತುಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಂಪತ್ತೂ ಕೂಡ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವೇನೂ ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜನರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲದೆ ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

1-30 P.M.

ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದನೆಯೂ ಕೂಡ ಆಗಿ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ಮೂಲಕ ಸಮತಾವಾದ ರೀತಿಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇರುವ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಡತನ ನಿಗುವುಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಡತನ ನಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಯಾರಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹಂಚಿದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸ ಖವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಮತಾವಾದದ ರೀತಿಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯ.

ನಮ್ಮ ನೈಸರ್ಗಿಕ ದೇಶ ಇಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಕಾರಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏದುದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಮೊದಲೇ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿದ್ದು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿದ್ದು. ಈಗ ನಾವು ಅದು ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದ್ದರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದದ್ದು.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿದುಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಆರ್ಟರ್ ಕೂಡ ಹೋಗಿದೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಮಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕೆಲವು ಸಮಯದವರೆಗೂ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇರುವುದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಬಹುಶಃ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಬೇರೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮನಗಂಡೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶರಾವತಿ ಕಣಿವೆಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸೇರಿದೆ. ಹೊನ್ನೆಮಠದ ಯೋಜನೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ಶರಾವತಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ 7,10,000 ಕಿಲೋವಾಟ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೈಲ್ ಕಾಲ ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿದು ಹೋದಾಗ, ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮುಂಚೆಯೇ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆತಂಕವೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಮೊದಲನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದರಿಂದ ಈ ಶರಾವತಿ ಕಣಿವೆ, ಹೊನ್ನೆಮಠದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ? ಎಷ್ಟೇ ಕಾರಾಂತಿಕವಾದರೂ ಇದು ಬಹಳ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡುವುದು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಆಗಲೇ ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಿ ಸರ್ಕ್ಲೆ ಎಂಬ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಸರ್ಕರ್ ಕೂಡ ರಚಿಸಿ ಆಲ್ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಆಗತ್ಯ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಕಪಿನಿ ಜಲಾಶಯದ ವಿಷಯ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಪಿನಿ ಜಲಾಶಯ ಮೊದಲನೇ ಪಂಚ

ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೇ ಸೇರಿ ಇಷ್ಟರೊಳಗಾಗಿಯೇ ಮುಗಿದಿದ್ದರೆ ಮೇಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಈ ಕಮಿಷನರ ಜಲಾಶಯದ ಯೋಜನೆ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಕೇವಲ 6,000 ಎಕರೆ ಜಮೀನುಗಳು ಮಾತ್ರ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದ ಜಲಾಶಯದ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನಿಗೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದ ಜಲಾಶಯದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಕಮಿಷನರ ಜಲಾಶಯ ಆಗಬೇಕು. ಈಗ ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿವನಮುದ್ರದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 800 ಕ್ಯೂಸೆಕ್ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಮಿಷನರ ಜಲಾಶಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದರೆ ಈ ನೀರನ್ನು ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದಿಂದ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಮಿಷನರ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಮಿಷನರ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟು ಜಾಗೃತರಾಗಿದ್ದರೂ ಇಷ್ಟು ಜಾಗೃತರಾಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದಿದ್ದರೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಗತಿ ಆಗಬೇಕಾದರೂ—ವ್ಯವಸಾಯವಾಗಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಲಿ—ಕಟ್ಟು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಡಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು 6½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಯಾವ ಗುರಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರೋ ಆ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುತ್ತೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಈ ಆಯವ್ಯಯದ ಜೊತೆಗೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇನಾಂತ್‌ಗಳ ರದ್ದಿಯಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ 1956ನೇ ಇಸವಿಯ (ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟರೊಳಗೇ ಬಾಯಂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಬಂದರೆ ಇದು ಅದರೂ ಆಗಬಹುದೋ ಏನೋ. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೂ ಕೂಡ ಈ ಜಮೀನು ಸುಧಾರಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿರೋಧಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಗೇಣಿ ಮಸೂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಎರಡು ದಿನವೋ, ಮೂರು ದಿನವೋ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ನಿಲ್ಲಿಸದೇ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರನ್ನು ಇದು ಒಂದಕ್ಕಾದರೂ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಗೇಣಿ ಶಾಸನಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂಥಾ ಪ್ರಬಲ ವಿರೋಧಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಿ, ಆ ಒಂದು ತೊಡಕನ್ನು ನಿವಾರಣೆ

ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. (ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು!) ಇದಕ್ಕೆ ನಾವೇನೋ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ದೇವರೆದೆಯಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಗುಣಮುಖರಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಗುಣಮುಖರಾಗಿ ಜಾಗೃತರಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಬಂದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಶಯವೂ ಕೂಡ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಜಮೀನು ಹಿಡುವಳಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮಗಿದ್ದಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾದಂಥಾ, ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ವಿಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲರಿಗಿಲ್ಲವೆಂದು. ಇನಾಂ ಶಾಸನಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಆಗಲೇ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಹಸ್ತಗತವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ಇದು ಕಾನೂನಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದೂ ಸಹ ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲೋ ಅವಿಶೇಷವಾಗಿರತಕ್ಕ ಗೇಣಿ ಶಾಸನದ ಮಸೂದೆ ಯನ್ನು ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಅದೂ ಕೂಡ ಕಾನೂನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಮತಾವಾದದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ರಚನೆಗೆ ಈ ಶಾಸನ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದೃಷ್ಟಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡುವ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅದರ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರಶಂಸೆಗೂ ಪಾತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾದಂಥ ಕೆಲಸ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ವಿಷಯವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟಂಥ ನಿರ್ಣಯ ಎಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಸಭೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ—ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನಾವು ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ;—ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾದಂಥ ಕೆಲಸ, ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕು. ಏನೇನು ಆಗತಕ್ಕವೋ ಆ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಜನರನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಮೆಚ್ಚು ಬೇಕು. ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಸಭೆಯ ಪರಾಲೋಚನೆಗೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ರಾಜಪ್ರಮುಖರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ, ವಂದಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಸುಮಾರು 1½ ತಿಂಗಳು ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ಇಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು. ಈ ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.)

ದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಇದೆಯೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಲಭಿಸಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ರಾಜಪ್ರಮುಖರ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕವೂ ಕೂಡ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ವಿಚಾರವೂ ಸಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಜಮೀನನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಡೆದು 7-8 ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಸುಮಾರು 30 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಜಮೀನು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ದಾನವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಮೀನನ್ನೂ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಜಮೀನನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ವ್ಯವಸಾಯವಾಗದೆ ಇರುವ ಜಮೀನನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಏನೇ ಆಗಲಿ, ದಾನ ಕೊಟ್ಟವರ ಮನಸ್ಸು ಉದಾರವಾದದ್ದು. ಈಗ ಯಾವ ಜಮೀನೇ ಆಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇದೆ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಾದರೂ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದ ಜಮೀನುಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಅಂಥದರಲ್ಲಿ 30 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳ ಜಮೀನು ದಾನವಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಈ ಜಮೀನನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ವ್ಯಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾದದ್ದಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದು ಕಠಿಣವಾದ ವೃತ್ತಿ. ಊರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲೋ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಜಮೀನು ಸ್ಕೂಲಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇದ್ದು, ತೋಟವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಹಣ್ಣು, ಹಂಪಲು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಮಕ್ಕಳು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಜಮೀನುಗಳು ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೋ, ಆ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಬದಲು ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು

ವುದರಿಂದ ತಾವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೀರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ರೀತಿ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಲಾರದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗಿರತಕ್ಕ ಸಂದೇಹವನ್ನು ಸರಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಉದ್ದೇಶಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ಈ ಉನ್ನತ ಧೈಯಕ್ಕಾಗಿ ದಾನರೂಪವಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಜನರು ಈ 30 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ, ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ದೊರೆಯಬೇಕು, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಸು ಜನರಿಗೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದಾಗ 30 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ದಾನವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದುವರಗೂ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ ಮತ್ತು ಮೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವಾಗ ಜಮೀನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಸಿದ್ಧಿಯಿರುವೆಲ್ಲ ಒದಗಿಸಿ ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈಗ ಜನರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಜನರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲೆತ್ತಿರತಕ್ಕ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಂದಕ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಭರವಸೆಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈದೇರಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಪ್ರಾಂತಗಳ ವಿಂಗಡಣೆಯ ವಿಚಾರ : ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಅಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಂತಗಳ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಜನರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದೂ ಗೊತ್ತು. ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಏನು ಪಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಸಹ ಗೊತ್ತು. 1946, 1947ರವರೆಗೂ ಕೂಡ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ

ಪ್ರಾಂತಗಳ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಎಂದು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಡೇ ಪಡೇ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಬರುವುದು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾದವು. ಆ ರೀತಿ ಸಂದೇಹಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಮೇಲೆ ಸಮಿತಿಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟು, ಒಂದಲ್ಲ, ಎರಡಲ್ಲ, ಹಲವಾರು ಸಮಿತಿಗಳು ವರದಿ ಮಾಡಿದವು. ಈ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ಕಾರ್ಯ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು. ಪರಕೀಯರ ಆಡಳಿತ ದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಎಲ್ಲೆ ಕಟ್ಟನ್ನು ಕೂಡ ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ; ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಕೂಡ ಇದ್ದವು. ಕೊಡಗು, ಅಜ್ಮೀರ್, ಇವು ಈಗಲೂ ಸಹ ಇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ತಲೆದೋರಿತು. ಆ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ತಲೆದೋರಿ ನಾವು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನವನ್ನು 1950 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಚ್ಚರಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಉನ್ನತ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರಲೂ ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಬಂದನಂತರ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒತ್ತಾಯ ಬಂತು. ಆ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇಲೆ ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥಾನ ಕೂಡ ಆಯಿತು. ಅನಂತರ ಫಜಲಾಲ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಫಜಲಾಲ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾದ ಚರ್ಚೆ ಕೂಡ ಆಗಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ರಿಗೂ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಆದ ತೀರ್ಮಾನವೂ ಸಹ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಆ ತೀರ್ಮಾನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ಭಾವನೆಗಳು, ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮುಂತಾದುವು ಅನೇಕರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿವೆ. ಅದು ಬಹು ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈಚೆಗೆ ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚರಾದ ತೀರ್ಮಾನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ನಮಗೆ ಯಾವುದು ಸರಿ ಎಂದು ತೋರಿತೋ ಅದು ಇವೊತ್ತು ಸರಿಕಾಣದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ, ಗೋಸಂಬಿ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಆಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯವಾದ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಠಿಣ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಒದಗಿ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಬಿಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ, ಶ್ರೀಮನ್ಮೋರಾರಾಜರವರು ಹೋದ ವರ್ಷ ಯಾವ

ಮೈಯಿತ್ತಿರುವುದಾದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ ವಿವೇಕಯುತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರೋ ಅದನ್ನು ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಮಿತಿ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸಹೋದರರು ಬಹಳ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡುವ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಬೆಳೆದು ಬಂದ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ತೆಲುಗರು, ಯಾರು ಕನ್ನಡಿಗರು, ಯಾರು ತಮಿಳರು, ಯಾರು ಯಾವ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಯಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಏನೋ ಈ ಚರ್ಚೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಕೂಡ ಯಾರ ಯಾರ ಮಾತು ಭಾಷೆ ಯಾವ ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಶುರುವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹೋರಾಟದ ಫಲವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಾಗ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಚಂಗರಾಯರಡ್ಡಿಯವರು ಆಗ ತೆಲುಗರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮೈಸೂರಿನವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕನ್ನಡಿಗರ ಹಾಗೆ, ತೆಲುಗರಿಗೆ ತೆಲುಗರ ಹಾಗೆ, ತಮಿಳರಿಗೆ ತಮಿಳರ ಹಾಗೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನಾಯಕರಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಆಗ ಬೇರೆ ಭಾಷೆ ಮಾತು ಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದ ಜನರೂ ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ವಸನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವ ಪ್ರಜೆಗಳ ವಸನಿನಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಆಗಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

2 P.M.

ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ದಿರುವವರೂ ಕೂಡ ಈ ದೇಶದ ಆಡಳಿತದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಗೆ, ಜನರು ವಿದ್ಯಾ ವಂತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಮಿತಿ ಸ್ವಭಾವ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಏಕ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಯಾವತ್ತೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನಿಸಿ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೇಶ ಭಾಷೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಿತಿ ಸ್ವಭಾವವು ದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ).

ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಈ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ—ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟ—ಅಂಥ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಘಟನೆಗಳಾವುವು ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಾಳ್ಮೆ, ಸಹನೆ ಇವೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯಾದಂಥ ಅಥವಾ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳಂಥ ಮನುಷ್ಯನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರು ಇಟ್ಟಿರುವ ಗೌರವವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಕೂಡ ಇತ್ತು; ಅದು ಬಹಳ ಪ್ರಬಲವಾಗಿಯೂ, ತೀವ್ರವಾಗಿಯೂ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸಾನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಪ್ಪಿ ಮೂಡಿತೆಯೆಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ತೀವ್ರವಾದ ಅತ್ಯಪ್ಪಿಯಿತ್ತು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡ ರೀತಿಯು ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಂಪಾದಿಸತಕ್ಕದಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಈ ಸಭೆ, ಈ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆ, ಈ ವಿಧಾನಸಭೆ ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ನೂಟಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ತೀರ್ಮಾನ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾದುದೆಂದು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆರೋಚನೆಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದನಂತರ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದವು. ಅನೇಕರು ಏಕಭಾಷೆ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಗೆ ಕುಂದುಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಗ್ರಾನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರೀತಿಯ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪದೇಪದೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದ ಮೇಲೂ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿರದೆ, ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಗೊಂದಲವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಾಲದನಂತರ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಆರೋಚಿಸಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಕೆಲವರ ಭಾವನೆ. ಬೆಳಗಾವಿ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಕಟಕ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದು ಅನಗತ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಇರತಕ್ಕ ವೀಕಲಂಕ್ಯ, ನಿರ್ಬಲವಾದ ಕೊಂಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಪರಕೀಯರು ಹಿಂದೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದಾಗ ಹೊಡೆದಾಡಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಸಹೋದರರು ಹೊಡೆದಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಸಮುದ್ರ ಮುಳುಗುವದಾಗ ಎಷ್ಟು ಉದ್ವಿಗ್ನವೆಂದು ಅನುಭವಿಸಿದಂತೆ ಆಯಿತು ಎಂದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ? ವಿಷವನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಶಿವನಿದ್ದಾನೆ. ಶಿವ ಇಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾನೆಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ. ಆ ನಂಬಿಕೆಯಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ದಿವಸ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದಂಟಾದ ವಿಷವನ್ನು

ಶಿವ ಬಿ.ಸಿ. ರಾಯ್ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ಸಿನ್ಹಾರವರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಈ ವಿಚಾರ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾದುದೆಂದು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹನ್ನಾಲ್ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯನ್ನು ಬಂತೋ ಅದೂ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾದುದು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹುಳು ಕಡಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಬದುಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಅಜೀರ್ಣವಾದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದದ್ದು. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟದಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಇರತಕ್ಕ ನಾಯಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ ದಕ್ಷತೆಯಿದೆ. ದೇಶದ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಭೇದಕವಾಗಿ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೀಯಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ತಂಡವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ವಿವಾದಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಬೆಳಗಾವಿನಲ್ಲಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆದಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಇಂಥ ಕಷ್ಟಕರವಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದ್ದಾಗ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬಿ.ಸಿ. ರಾಯ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಬೀಹಾರಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣ ಸಿನ್ಹಾರವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದೆಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಕವಿಯು ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯೆಷ್ಟೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಬಹುದು. ಚಂದ್ರಹಾಸನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ವರ್ಣಿಸುವಾಗ 'ಕತ್ತಲೆಯ ಮನೆಗೆ ಮಣೆ ದೀಪ ಬಂದಂತೆ ಬತ್ತಿದ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ನವಜಲಪೊದಗಿದಂತೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕತ್ತಲು ಕುಡಿದ ಮನೆಗೆ ಮಣೆದೀಪ ಬಂದರೆ ಬೆಳಕು ತುಂಬುತ್ತದೆ. ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರು ಬಂದರೆ ಆನಂದವಷ್ಟು! ದ್ವಿಭಾಷಾ ನೀತಿ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಬಲ್ಲದು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಂಗಾಳ ಬೀಹಾರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಕಾಗೆ ಇಲ್ಲೂ ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾದುದು; ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗಬಹುದು, ಅದನ್ನು ನೀವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ನೀವು ಜನಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗಾದರೂ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ, ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಷ್ಟೇ ಕಠಿಣವಾದದ್ದೇ ಆಗಲಿ, ಎಂಥ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೂ ಈ ಸಭೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತವಾಗಿದೆ, ಅಂಥ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಳ್ಳಂಥ ಮಾನ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ. ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಅವು ತನರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಂಥ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತವನ್ನೂ ಎಲ್ಲ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ವಾರು ಪ್ರಾಂತವನ್ನೂ ರಚಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವ

ಸಮಿತಿಯವರು ಏಕಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವುದರ ಮೇಲೆ ಆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತರಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂದು ಆರೋಚಿಸೋಣ. ವಿಶಾಲವಾದ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಎರಡು ಕೋಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ದ್ವಿಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ, ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 33,000 ಚದರ ಮೈಲಿಗಳಿದ್ದು 73,750 ಚದರ ಮೈಲಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ 6½ ಕೋಟಿ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಯುಳ್ಳದಾಗಿದೆ, ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯ. ಬಹಾರ್, ಬಂಗಾಳ ಈ ಎರಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೂ ಕೂಡ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಒಂದೇ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾದರೆ ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ 7 ಕೋಟಿ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಿರುತ್ತದೆ, ವಿಶಾಲವಾದ ದೇಶ ಸಹ ಆಗುತ್ತದೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ವ್ಯಾಪಾರ, ವ್ಯವಸಾಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದೇರಿತೆ ದಕ್ಷಿಣ ದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯವರು ಅರಿತೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಇನ್ನೂ ವಿಶಾಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಒದಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ನಮಗಲ್ಲರಿಗೂ ಆ ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಅಚಲವಾದ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಅದೇ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಆ ಫ಼ರ್ಲಾ ಸಮಿತಿಯವರ ವರದಿಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ—ಅದೇನೆಂದರೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೀಗೆ ನಣ್ಣನಣ್ಣ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ನಾವು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೂ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯಮತ್ಯಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಯುಕ್ತವಾದದ್ದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದಿವಸ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವೀಗ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದೇ ಆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರತದೆಯಾದಕಾರಣ ನಾವು ಈ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಂದು ದ್ವಿಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ಅಡಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಒಂದು ದ್ವಿಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕೆ; ಅಥವಾ ಆ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೀಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ತುಂಬ ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಓದಿದೆನು. ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಆ ವಿಷಯ ಕುಡಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇನ್ನೂ ಕೆಲ ಕೆಲವುಕಡೆ ಹಾಗೇ ಶೇಷ ಉಳಿದಿದೆ. ಮದರಾಸಿನವರ

ವಿಚಾರವೇನೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರೂ ಅವರು ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಚಳುವಳಿ ಹೂಡಿಧಾರೆ. ಮದ್ರಾಸಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಮುಷ್ಕರಗಳು ಎದ್ದಿವೆ. ಪೊಲೀಸಿನವರು. . .

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ (ಜಗಳೂರು).—ಓಹೋ! ಅಲ್ಲ ಆ ಶಿವ ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುಡಿಯದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ನೇನೋ!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಆ ಶಿವ ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೊಂದರೆಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಹ ಈಗ ಉಗ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳು ಹೀಗೆ ಆಡಗಿವೆ ಮತ್ತು ಜನರು ಇಂಥ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊರಚಿಮ್ಮಲು ಇನ್ನೂ ಅವಕಾಶಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಎಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ವಿಷಾದ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ಹಿಂದೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಂಥವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕೆ ದ್ದೇ ಹೊರತು ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಆಡಳಿತಗಾರರಿಗೆ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕಲ್ಲ. ಈಗ ಜನರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಪ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛ ಪೂರಿತವಾದಂಥ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಇಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲಾ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವ ಹಾಗೆ ನಾವು ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮುಂದೆ ನಾವು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅಂಥ ದೇಶಗಳು ಎರಡಾಗಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಒಂದೇ ಒಂದು ಆಗಬೇಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಹಾಗೇ ಉಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಅಂಥಕ್ಕೆ ತೆಲಂಗಾಣ ಸೇರಿ ವಿಶಾರಾಂಧ್ರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಅದಕ್ಕೂ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಹುಟ್ಟಿರುವುದು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಆ ಅಂಥ ದೇಶ ಮತ್ತು ತೆಲಂಗಾಣ ಎಲ್ಲವೂ ಸೇರಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ದೇಶವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಹಿಂದೆ ಆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ದೇಶವೇ ಹೊರಟು ಹೋಗಿಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಆದರೆ ಈಗ ಆ ವಿಶಾರಾಂಧ್ರ ಹೋಗಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ದೇಶವಾಗಲು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಾವೀಗ ಹೈದರಾಬಾದ್ ದೇಶವೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಅಂಧ್ರಗಳೆರಡೂ ಒಂದಾಗಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ನಾವು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಈ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಕೊಡಕು ಏಳಬಹುದೆಂದು ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡವಾದ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಸಲಹೆಯು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.)

ಉದ್ದೇಶ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಮರಸ್ಯತೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಇದು ತುಂಬ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ದ್ವಿಭಾಷಾರಾಜ್ಯದಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ದ್ವಿಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಬಿ. ಸಿ. ರಾಯ್ ಮತ್ತು ನಿಸ್ಸರವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಬೀಹಾರಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಲು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆರಡೂ ಒಂದಾಗಿ ಹೇಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕು, ಅವುಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಏನೇನು ಕ್ಷಣಗಳೆರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಕೂಡ ವಿಶಾಲವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆ ಹಿಂದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಮೂರು ದೇಶಗಳೊಡನೆಯಾಗಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಆಗ ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಏನೇನು ಕೆಲವು ರಕ್ಷಣೆಗಳು ಬೇಕೋ ಅಂಥ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕರು, ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಹೀಗೇ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೆ ಇದರ ಪ್ರಗತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ದೇಶಗಳು ಎಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದರೆ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಜ್ಞಾನ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗ 5-6 ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಂಥ ಧಾಟಿಗೂ ಇಂದಿನ ಧಾಟಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಜನರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ದೇಶದ ಇನ್ನಾವ ಜನರೇ ಆಗಲಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಚಾರ ಹೊರಗಡೆವರೆ ಅದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನತೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು ಇಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊರಗಡೆವಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿತ್ತು, ಪ್ರಖ್ಯಾತ ರಾದಂಥ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾದ ನಮ್ಮ ನೆಹರೂ ರವರೇ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಮೊದಲು ಅವರಿಗಿದ್ದಂಥ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಷಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು, ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವಾಗುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂರವರೇ ರಾಜ್ಯಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವ ಅಂಶ ಒಂದೇ ಸಾಕು. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಾವು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನಾದರೋ

ಮೊದಲು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಂಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮೈಸೂರು ವಿಶಾಲವಾಗುವುದು ಬೇಡ, ಅದು ಇದ್ದಕ್ಕಾಗೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಆ ದವಸ ನಾನು ಹಾಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೆವು ಈ ದವಸ ಹೀಗೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿರುವುದೇನೂ ತಪ್ಪಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಎರಡು ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಜನರು ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಧುರವಾದ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೊಂದು ವೇಳೆ ಅಂಥ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದೇನೂ ನಮಗೆ ಬಾಧಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮೊಡನೆ ಹೊರದೇಶದವರೂ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗಲ್ಲ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾವು ಈ ನಮ್ಮ ಭಾಷಾ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದೆಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳು ಆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಹಲಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಂದಿರುತ್ತವೆ ಅದುದರಿಂದ ನಾವೀಗ ಒಂದು ದ್ವಿಭಾಷಾರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಅದೇ ತವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಥ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೆಷ್ಟಿರಬೇಕು, ಇದರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಏನು ಒಂದು ಕೋಟಿ ಯಿರಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಎರಡು ಕೋಟಿಯಿರಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬೇಕೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇದರ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಚದರ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಸಾಕೇ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ನಾವೀಗ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನೀಗ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರುವ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ದೀರ್ಘವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾದದ್ದೆಂದೂ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲೇ ಉತ್ತಮಗೊಂಡು ಜನರಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ ಸೌಹಾರ್ದಗಳ ಮೇಲೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಬಹಳವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇಷ್ಟು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಹಾರಾಜರವರೇ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ—ಈ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಲಹೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ಅದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯುವಾಗ ಮೈಯುಕ್ತಿಕವಾದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆಗಳಾಗಲಿ ಒಳಗಾಗದೆ ವಿವೇಕಯುತವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ವಿಚಾರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಸ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ದೇಶಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ನಿಸ್ಪಾರ್ಥ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು

ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ನಿರ್ವಾರ್ಥಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತೆ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯಗಳು. ಆದರೆ ಈವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದೇಶಭಕ್ತಿ ಜನ ರಲ್ಲದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ರುಜುವಾತು ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಜನರಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಾರ್ಥಭಾವನೆಯಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ರುಜುವಾತು ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಆ 'ಬಳ್ಳಾರಿ' ಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ನಾವೇನೂ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ.

2-30 P. M.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿದರು. ಬರುವಾಗಲೇ ಎಷ್ಟು ಆದರದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾಕ್ಷಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಇನ್ನೂ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿದೆವು. ಸ್ವಾಮಿ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಇದೆ, ಎಂಟು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಡೆದುಬಂದಿದೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಮಂತ್ರಿಸ್ಥಾನ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿರುವ ಉದಾಹರಣೆ ಇದೆಯೇ? ನಾವು ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ, ಆದರದಿಂದ ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನವರೂ ನಕ ಇದೇ ರೀತಿ ಕೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲವೇ! ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರನ್ನೇ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟುಹಾಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದವರು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದವರು they must feel at home ಎಂಬ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟು ಸಹನೆಯಿಂದ, ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ನಡೆದಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಕ್ಷಿ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಮಗೆ ಆದದ್ದು ಏನು ಎಂದರೆ ಅದರ ಚರಿತ್ರೆಯಿಲ್ಲಾ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಪುನಃ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಫಜಲ್ ಆಲಿ ಕಮಿಷನವರು ಅಂಧಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಇಪ್ಪೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಅಂಧ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶುರು ಮಾಡಿ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಇಳಿದರು. ಈಗ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೇಡ ಮೂರು ಫಿರ್ಮಾ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಭಾವನೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಎಷ್ಟುರಬಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮೂರು ಫಿರ್ಮಾ ಕೊನೆಗೆ ಡ್ಯಾಂ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಆ ಜಾಗ ಅಷ್ಟಾದರೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವವರೆಗೂ ಸರಿ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದುರ್ರೋಧನನ ಹತ್ತಿರಹೋಗಿ ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಅರ್ಧ ರಾಜ್ಯ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ 5 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡು ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇವರು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದೇ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಫಜಲ್ ಆಲಿ ಕಮಿಷನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿರಾಧಿವಾರು ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡ

ಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೂಪ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಬರಬಹುದು ಅದು ನಮಗೆ ಈಗಲೇ ರುಜುವಾತು ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಎಂದರಾನು ಮತ್ತು ಅಂಧದವರು ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಎಳೆದೊಯ್ಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಬಹಾರದಲ್ಲಿ ಗಡೀ ಪ್ರದೇಶ ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಬಹಳ ಇದೆ, ಅದು ನಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಂಗಾಳದವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಹಾರಿನವರು ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬಹಾರ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣ ಸಿನ್ಹರವರು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಅಚ್ಚು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಯಿತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಬಂಗಾಳ, ಬಹಾರಗಳಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಭಯ ಇತ್ತು. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣ ಸಿನ್ಹ ಮತ್ತು ಬಿ. ಸಿ. ರಾಯರವರ ಹೇಳಿಕೆ ಬಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಏನಾದರೂ ದೈವವಶಾತ್ ಅವರ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಈ ಯುಗಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದು ಒಂದು ಪಪಾಡವೇ ಸರಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾನ್ಯನು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಪಕ್ಕದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ದೇಶಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ಬಹಳ ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿಯಾದ ಮಾತನ್ನಾಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).— ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರು ಯಾವುದು ಸರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಡ್ಡಗೋಡೆ ಮೇಲೆ ದೀಪ ಇಟ್ಟುಹಾಕಿ ಮಾತನಾಡುವವನಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಇಳಿತು, ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದು ನಾಳೆ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡರೆ ನಾಳೆ ಬಂದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂಬೇ ಹೊರತು ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ದ್ವಿಭಾಷಾಪ್ರಾಂತ್ಯ ಆಗಿ ಬೇಕು. ಆ ತತ್ತ್ವ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಅಂಧ ಮೈಸೂರು ಆಗಬಹುದು; ಆದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಾಂತ್ಯದೊಡನೆ ಸೇರಲು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ, ಮೊದಲು ತತ್ತ್ವ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕಲಂಕಪಡವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವು ಯಾವತ್ತೂ ಚೇತನೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.)

ವುಡಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರಗಳು. ಸಮತಾವಾದದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ, ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜಲಿತವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ಆಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ನೀತಿಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯ ಅಂಗೀಕಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಡಲು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"May it please Your Highness, We, the Members of the Mysore Legislative Assembly assembled in the session, beg leave to thank Your Highness for the Address delivered to the Members of both Houses of the Legislature."

I want to bring to the notice of Hon'ble Members that to give opportunities to as many members as possible to speak, those who have given notice of amendments to the Motion of Thanks will speak tomorrow, and all other Hon'ble Members may take part in the debate today.

*Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—(T.-Narasipur).—Sir, I beg to oppose the Motion of Thanks moved by my Hon'ble friend Sri Puttaswamy. The Address delivered by His Highness the Rajpramukh is in accordance with the power vested in him under article 176 of the Constitution. But in fact, when we move a Motion of Thanks, it is in effect only an expression of confidence of the Government. I oppose the motion with the idea of placing before this House how the Government cannot expect a vote of confidence from us, the Opposition members. I have the greatest reverence and respect for His Highness the Rajpramukh. My opposition does not mean disrespect to him at all. It means that I have to bring to the notice of this House how the Government have failed in their declarations. Sir, to illustrate it, I take to start with, the position of District Boards. His Highness the Raj-

pramukh, in his Address in the year 1953 declared as follows :—

"My Government feel that the system of indirect election recommended by the Venkatappa Committee should be given a fair trial. It is hoped that the election to the District Boards would be completed by the end of August 1953."

This House passed the Motion of Thanks in respect of this Address in the hope that the Government would discharge their duties. Immediately, next year, in 1954, His Highness the Rajpramukh was pleased to say as follows :—

"There was also some difference of opinion regarding the method this of election to the Boards...As was a matter requiring thorough examination, my Government have decided to abolish the existing Boards and to hand their work over to special Officers who may be assisted by non-official Committees."

In the course of one year, His Highness the Rajpramukh declared that the District Boards, for which he said that elections would be completed by the end of a particular month, would be abolished. Even at this stage, this House gave approval to the Motion of Thanks. In 1955 His Highness the Rajpramukh has once again in his Address delivered the following :—

"... The District Boards will be constituted on the basis of direct election."

Once again we gave our approval to the Motion of Thanks I want to know.....

Mr. SPEAKER.—But the Hon'ble Members on this side never supported any one of these motions.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—That is why I submit that I have risen to oppose the Motion of Thanks, because Government did not stick themselves to the decisions declared and delivered through the speech of His Highness the Rajpramukh. Government lack courage to execute that decision and therefore they are not entitled to the vote of confidence they seek.

I have one more point to bring to the notice of this House. His Highness the Rajpramukh in his Address in 1952 was pleased to deliver the following:—

“My Government are also considering the advisability of making better provision for the management of State-owned industries.”

Further, he says—

“They have to be run on business lines. It is imperative that they should be freed as far as possible from official routine and other delaying and defective methods.”

He further says—

“quick action, drive and initiative are necessary to make these industries work more efficiently and profitably.”

Sir, still to-day, we have not seen the Government taking any step to see that the defects so ably catalogued by His Highness the Rajpramukh in his Address in 1952 are completely removed.

His Highness was pleased to draw our attention to one more important thing, and that is about the proposal for the establishment of a southern zone. He has made a very fine statement. It naturally commends itself.

“Progress, unity, solidarity and security are of paramount importance and administrative Units called States are merely means to safeguard and sustain them. Language should not be given more importance than is due to it.”

We are deeply indebted to His Highness the Rajpramukh for this noble statement. But at the same time, in same Address, His Highness has been pleased to say:—

“There are still a few small areas whose people have made representations to my Government as well as to the Government of India requesting that they be merged in the Mysore State. I hope that the voluntary and earnest request of these people

will be granted by the Government of India”.

It is no doubt true that the population in these areas is predominantly Kannada-speaking. But I submit, Sir, that it may not be necessary to request the Government of India to consider the question of merging these parts with Mysore, because we are not giving importance to language. We are only taking the question of administrative convenience into consideration.

Sir, I submit that carving out an administrative unit to include the present State of Mysore, Madras and Travancore-Cochin would be most welcome and it does great good to the people living in this area. Economically, we can better our position. Development of natural resources is a very important prerequisite to improve the economic resources of the people. Natural resources are available and are found in places other than Mysore State also. In the south, we have plenty of natural resources. These natural resources have to be developed as one unit without any difference of opinion or without any demarcation of territories as States. Then only economic well-being of the people can be assured. I can quote certain instances. To develop Cauvery basin, there has been a lot of correspondence and there has been a lot of dispute about it. When the Government of Mysore wanted to put up an Ane at Krishnaraja Sagara in 1920, they had to carry on correspondence for a long time before they got permission to build the Ane. Even now, we have not yet fully developed the area. Similarly, there are other river basins which have not been developed properly. Several issues such as the riparian rights and other things have been raised and that is why the Government of India have been prompted to introduce a Bill to manage the inter-State rivers. Therefore I feel, Sir, that if a State comprising these three States is formed, it is far easier to administer these matters and develop these natural resources fully.

Secondly, we have mineral resources. We have several minerals available or

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)
 hidden in the bowels of the earth. I was a member of the Mineral Development Committee in Mysore State, and in that connection, I had an opportunity to tour these parts and I know we have ample opportunities to tap mineral resources. We have not been able to do so. All that we are doing today is to take the minerals out of the earth and export it. In other words, we are using that mineral to minimum advantage as it is today. It is very necessary that we should completely use these minerals to our best advantage, because once the mineral is unearthed, it becomes a wasted asset. So, I would like to see suitable industries are started so that this mineral which is now being exported outside India may be utilised here alone. Such a thing is possible only when the State is big. It is only then that the State can mobilise funds. The State can command mineral resources; the State can command communications; the State can organise markets; therefore carving out a big State like the Southern Zone would certainly be highly useful.

Next, Sir, in the democratic set up of India, we have several States today. Some States may have only a very small number of representatives in the Parliament. For example, Mysore may not have more than 13 seats in a House of about 500. In a House having a membership of 500, you can very well imagine representation of 13 may not be very effective,—not that they have no opportunities to press their claim. They have full opportunities. But as against this, it would be to our advantage to have about 80 to 100 representatives in the Parliament as it would happen if the three States are clubbed together. The south can certainly press its claims in the course of its deliberations in Parliament. That will have very good effect. Sir, in respect of communications, we all know that railway communications as they have developed in the south, are negligible. In the event of a bigger State being formed, we can certainly press for additional improvements not only in respect of communications but

in respect of sea ports. Therefore, I say Sir, that carving out a State like that would be highly helpful and the Hon'ble Chief Minister was pleased to say that the Chief Ministers of Madras and Travancore-Cochin had stated that the subject-matter is worth consideration and they are considering the issue.

Sir, I have one more item to refer to in respect of this subject: His Highness the Rajpramukh had an interview with the Prime Minister of India who also interviewed some leaders of political thought in Mysore State. This House would have been grateful to His Highness if he had made a reference about the nature of the discussions he had with the Prime Minister of India and other Members. That would have gone a long way in discussing this issue.

MR. SPEAKER.—In the answers furnished today, the Chief Minister has said that it was an informal discussion.

SRI S. SRINIVASA IYENGAR.—His Highness had an interview with the Prime Minister. I do not know whether he had an opportunity of discussing this issue with the Prime Minister. I only say that this House would have been grateful if he had made a reference to this aspect.

MR. SPEAKER.—His Highness can only reflect the opinion of this House.

SRI S. SRINIVASA IYENGAR.—His Highness has drawn our attention to the price control policy. I can never understand how Government fixed the price of paddy at Rs. 13-6-0 per palla. I cannot understand the data the Government had to arrive at that figure. We hear that the Government's declared policy is to assure minimum price.

SRI J. MOHAMED IMAM.—It is only a stunt!!

SRI S. SRINIVASA IYENGAR.—I entirely agree with the Hon'ble Leader of the Opposition. I believe the cost of production of paddy is not limited to Rs. 13-6-0; it is much more. The present market rate in Mysore is somewhere Rs. 20 for one hundred seers for the last grade of paddy. Whatever may be the ruling price, when a fair price is declared, when Government desires to make it known and when the Government is anxious to

see that the agriculturist raising paddy will not be put to trouble, the Government should have realised the cost of cultivation plus his maintenance and Government should have taken all relevant data into consideration. Government cannot easily get off by merely issuing a notification or a statement saying that they want to assure a minimum price for the cultivator.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Government are growing paddy on paper !

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Further, Sir, the Address made reference to the question of guaranteeing minimum price for agricultural produce. Before issuing notifications on this subject, it is very necessary that they should take all these points into consideration, collect data and act in a realistic manner. Let it not be merely a political stunt. Let it be really something which will safeguard the interest of the grower. I thought that in this Address, reference would have been made to that.

Sir, His Highness the Rajpramukh has been pleased to draw our attention to one important factor and that is about the increase in the *per capita* income by 18 per cent. I entirely disagree with that. We have no means of ascertaining what has been the proportion of increase in the *per capita* income of the Mysore State. It is all-India figure. The wage disparity between the north and the south of India is so huge that it may not be possible for us to strike an average figure and say it applies to our State. Government should have set up an agency to collect data and if the figures revealed any increase, then they should have announced.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home).—May I intervene and say for the information of the Hon'ble Member and the House that the Government have the necessary apparatus. Any amount of assertion will not take away facts as they are stated.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Very good, Sir, I hear that the Government have an agency to collect infor-

mation. Am I to understand that according to figures collected by the Government of Mysore there is an increase of 18 per cent in the *per capita* income for the period 1951-56 as a result of the First Five-Year Plan ?

Mr. SPEAKER.—I think even the Government of India will take into account statistics collected in all the States while giving averages.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—In the publication of the Planning Commission Report, it is stated that the *per capita* income in India was 255 in 1951 and it has risen to 280 in 1956. The difference is 25. The Planning Commission further say that they hope that this income *per capita* would rise from 280 to 330 in 1961.

In the light of all this, I am really glad, Sir, that Mysore registers a larger percentage in the *per capita* income.

Sir, we were thinking that we would be having this session in Vidhana Soudha, the mighty building. We are very much disappointed to hear that it would be opened only in the month of August. I think that the Government would at least stick to that decision of having at least one session in the mighty Vidhana Soudha.

Sir, I must say on one issue there is no difference of opinion—the idea of socialistic pattern of society. We entirely endorse that. What we urge is that the pace of progress should be quick.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It will be quick if you co-operate.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Our co-operation is always there. We do not at all come in the way of the establishment of the socialistic pattern of society. On the other hand, that is our motto. In respect of this socialistic pattern, I would like to quote what Sir Anthony Eden, Prime Minister of England, said in his speech to the House of Commons on the Queen's Speech :

“...to spread property-ownership widely instead of merely destroying private property.”

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

I commend this quotation for the consideration of this Hon'ble House and conclude my speech.

Thank you,

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet at 3.30. P.M.

The House adjourned for Lunch at Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair].

Sri B. NARAYANASWAMY (Mysore City South).—Mr. Speaker Sir, I have great pleasure in associating myself with my Hon'ble friend Sri K. Puttaswamy in thanking His Highness the Rajpramukh for the Address he has delivered yesterday. Sir, this Address of the Rajpramukh stands out conspicuously for very good ideals and fine sentiments that have been expressed in this Address. The most important point that has come out in this Address is about the ideal of the Government, namely, building up of the State on Socialistic Pattern of Society. I will be doing greater justice if I read the very sentences that are found in His Highness's Address :

“I must state in clear terms the ideal my Government wishes to pursue. That ideal is a Socialist Pattern of Society which is free, to the extent possible, from man-made inequalities between the haves and the have-nots. Illiteracy and ill health have to be wiped out. Every one must not only be able to secure gainful employment but also work earnestly for the good of the country. That society must not be merely a society which promotes physical well-being but also provide opportunity for moral and spiritual development. The Sarvodaya ideal and the Socialist Pattern of society must harmonise into a

synthesis. Our present ideas of society, institutions and individual responsibility must so change as to ensure the speedy achievement of this declared ideal.”

Sir, I am very glad that this ideal has been placed before us at least during this year's Address. As a matter of fact, it is towards this ideal that the entire society is moving and the entire fabric of society would be built on this model to which all other political and economic institutions have got to adjust themselves.

It is no doubt true, Sir, that such an ideal is placed before us. It is, perhaps, to be considered whether we are capable of following or adjusting ourselves to such an ideal. We may perhaps have to think whether this Government has worked towards this ideal. I am sure, the answer of the Government would be that they have tried their best towards this ideal. As a matter of fact, the First Five-Year Plan and also the Second Five-Year Plan, as is envisaged, have been so framed, as to achieve this ideal. Being what we are—we think of ideals, we think of truth; but; when we want to translate that into action, many a time, we go astray and we err. It is for us, as representative of the people and as leaders of the society, to mould public opinion and to inspire the ordinary man with this ideal of Sarvodaya and Socialist Pattern of Society.

Sir, the Rajpramukh has been very gracious in telling us that this Government has tried its best to implement the First Five-Year Plan to the satisfaction though not of all, but of many. We are told that the food shortage has been wiped out and that there has been an increase in our income by 18 per cent. No doubt my friend Sri Srinivasa Iyengar challenged whether we have really attained that increase of 18 per cent. The Hon'ble Home Minister in his usual way answered that challenge. I must say that the increased income has been raised by some per cent. But, I would be very happy if the Hon'ble Home Minister would tell us with some

facts and figures how this 18 per cent has been increased. But, when we see actually the standard of living of the people, would it show that really our income has increased? What is the index to show this 18 per cent increase? Sir, I regret very much to say on this occasion that in spite of the fact that we are telling from the top of our voice that our production has increased, that we have attained self-sufficiency in food and clothing and that we have provided the poor with enough food and clothing, we see so many slums, so many people living in the streets and so many begging in the streets of Bangalore and Mysore. When we see all this, Sir, it would make me pessimistic and it makes me feel that these statistical figures that are placed before us many a time belie us. That is why, I humbly request the Hon'ble Home Minister to kindly tell us how this 18 per cent increase in income could be seen in its concrete shape. Merely saying that our income has been increased by 18 per cent will not satisfy us. Anyhow, His Highness on behalf of the Government has stated that there has been an increase in our income. Sir, I do not mean to say that there has been no increase; there has been. But, has this increased income really touched the ordinary man, the common man in the street? In spite of the First Five-Year Plan we still see, Sir, the rich people becoming richer and poor people becoming poorer. This idea of framing a society on socialistic pattern seems to me to be a long way and it would be a long time for the people to attain this ideal. The Government should see that the common man who is suffering, for whom we say that we are ruining the Government, should receive all the benefits that we really think of.

The Rajpramukh has also touched upon the vital question of re-organisation of States. When I speak on this subject, some of my friends look at me because I was one of those who did not participate in the discussions on the S.R.C. Report. I was one of those who kept mum, who did not vote when that proposition was put to vote.

I had my own reasons. It should not be said that I did not want to give my opinion. I had formed my own opinion. As a matter of fact, long before, in the year 1954 I was one of those signatories who had signed the memorandum to Fazl Ali Commission regarding this question of Reorganisation of States that the composite nature of Mysore State should be retained. Some 50 people had signed that memorandum and we had sent that memorandum in spite of the ban that was imposed upon us not to appear before the Fazl Ali Commission or to make any representation before that Commission. I was of the opinion that Mysore State should remain or should be in the *status quo* position and that position should not be altered for the reason that Mysore is progressing economically and if the economic progress is to be disturbed it would take a long time to restore the balance. Besides, when this question of Reorganisation of States was discussed in this Assembly, I was very much perturbed on account of the acrimonious controversy that took place in this House. That was why I abstained from taking part in such an acrimonious debate. I did not like that I should be a party to any communal controversy. As a student, and as a person who had worked in public life, I always hated this communalism and linguism. In my opinion, it was my considered view that the question of language should not be made much of. It was for that reason that I did not participate in that debate. This House passed a resolution for the formation of a bigger State and that has now been approved by the Congress High Command and by the Government of India and it has been decided that the enlarged State should be called Mysore State. As my friend Sri Puttaswamy rightly put it, at a very critical juncture when people in Bombay, in Cuttack and in other parts of India were fighting in open streets indulging in arson, looting and murder, two great Chief Ministers one of Bihar and the other of Bengal came with a proposition that Bengal-Bihar may be merged and they can

(SRI B. NARAYANASWAMY.)
 form a bi-lingual State. That idea was flashed and we have all been asked to consider whether the formation of States, either on bi-lingual basis or tri-lingual basis, would be the best under the circumstances. Personally, I feel that the more we think of territorial aggrandisement on the basis of a language, we go down deep into the abyss and we exhibit our brutal instincts and we will be characterised by the future generation as the most shameful people that ever lived on the surface of the earth. In the Papers you might have come to know several things that happened in the streets of Bombay. We are told that hundreds of women were molested, hundreds of men were butchered and murdered and property worth crores of rupees had been damaged. We are told what destruction they have done to the Puri Railway Station. The loss of property is estimated to be nearly 50 lakhs of rupees. In thinking of the reorganisation of States, we lost our balance of mind, and our self-respect and we lost even the memory of the Father of the Nation who preached us the creed of non-violence. We even forgot our great leader Pandit Nehru. We are told that there was a time when the word of Pandit Nehru was greatly valued but to-day it is not respected. Can we bear such an impression being formed? Especially the foreign press is making a good deal about what is happening in India to-day. Are we here to see such slanderous statements being made against our leaders? To-day if India has become great, if Mysore has become great, if Madras has become great, it is not because some of us come and preach on the platform or in the Assembly, it is because of some of our great men who are now ruling India, it is on account of their greatness, on account of their sacrifice that India is now holding its head in the comity of nations. To-day India has become very great on account of Pandit Nehru. If really we want to take India in a forward march, it is our sincere duty that we should obey our leaders. This morning I read in the newspapers what

Acharya Kripalani has said in the Lok Sabha. He has requested the Government to shelve this reorganisation question and to take it up at a time when the whole country is calm, when we can think better, when our brutal instincts have gone down, when we feel that we are men who can think of higher things and not think of burning, of looting and murder. These unhappy incidents have opened our eyes to some extent. While referring to the formation of bi-lingual States, the Rajpramukh has cautioned us. He has stated that there are some practical difficulties in the matter and that is a matter to be considered calmly, dispassionately and patriotically. Let us not forget that we are patriots, that we have been responsible for getting independence and making this country what it is to-day, but let us not be told that we have been responsible for whatever happened in Bombay or Belgaum or in Puri. What is it that has happened in Madras when the Madras Chief Minister Sri Kamaraja Nadar has openly declared that this question of bi-lingual or multi-lingual States has not been thought of by Government, that no decision has yet been taken? But still what is it that we are hearing? The whole of to-day's Papers is full of sorrowful news. We have seen how the anti-social elements are having their day, how reactionaries are taking undue advantage of the situation. As a matter of fact, I wish that the S.R.C. Report had not come up at all. Because the S.R.C. Report has come up, these talks of bi-lingual and multi-lingual States and this idea of territorial aggrandisement have come up. These anti-social elements and hooligans have taken the law into their own hands and are creating much trouble to innocent people and we find ourselves helpless. We cannot bear to hear our own people being lathi-charged or shot at. Those were days when we were fighting against the Britishers and laying down our lives, knowing full well that we were doing it for the sake of freedom. But to-day our own people, our own policemen are shooting at our brethren.

Under these circumstances I feel that they should consider all these factors in a very cool and calm atmosphere. Now that the question of forming an enlarged State will come up before this House in the form of a Bill and at the same time we are asked to consider the question of merger of several States, they have put us in an awkward situation. Either we should have been asked definitely to consider the Bill coming up before us or the other thing. It makes us feel whether the Government of India are so helpless as not to implement the recommendations of the S. R. C. Report and the decision they have taken on them, because they are changing their stand day by day. Hence, as other opportunities will be available for me to speak on the question of reorganisation of States, I now only appeal to the Hon'ble Members of this House that, while considering the question of Reorganisation of States, they should bear in mind what the Rajpramukh has said in his Address, namely, that we should consider all these problems dispassionately, calmly and in a patriotic manner.

Sir, as regards other matters referred to therein, namely, educational reforms, nationalisation of the Kolar Gold Fields, we very much appreciate the wisdom of the Government in following up the recommendations already made about the reforms and also making an attempt to nationalise the K.G.F.

About Vidhana Soudha, I wish the Hon'ble Chief Minister was here—now that it is nearing completion, I should like to have the satisfaction of Government holding at least one Session of the Legislature in the new building. I do not know whether it would be done, because I was first told that it would be opened in the month of June and invitations would be sent for two important people from each village. I would like to see that it happens. I desire to see that at least one Session of the Legislature is held in that building before the House is dissolved.

A reference has also been made in the Address to provide members of the Legislature with necessary residential

accommodation during the sessions. I do not know whether I would see that building. Even supposing that that building is built, unfortunately I would not be occupying that building because I reside in my own building here whenever I attend a session.

Sir, a reference is also made about the industries in the heading 'Second Five-Year Plan':

"The targets and the phasing indicated in the draft plan are elastic. If we are able to find additional resources, we may accelerate the pace of progress of some of the important schemes. Even as it is framed now, the Plan envisages an increase of the national income by 25 per cent at the end of the five-year period. The Plan also provides for rapid industrialisation with particular emphasis on development of basic and heavy industries. As most of these basic and heavy industries come under the Central Sector, the State Plan by itself may not convey a complete picture of the emphasis towards industries."

Am I to understand from this reference that no heavy and basic industries would be located in the State? I wish that some reference had been made in the Address to the location of some heavy industries in the Mysore State.

Sir, in conclusion, I commend the Address made by the Rajpramukh and I hope the Motion of Thanks will be passed without any opposition.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಿಪಾದಿಸುತ್ತೇನೆ, ಸ್ವಾಮಿ. ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅಂಶಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಅಡ್ಡೆಸ್ ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ತತ್ಯಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ತತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸತಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾನ್ಯೂಯಸ್ ಪಾಲಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ನಿಷ್ಕೇಯಿಂದ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಎಂಗೆ ಡಣಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒತ್ತಿತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗತಾನೆ ಭಾಷಾಪಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಬಂದು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.)

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ತತ್ವ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತದ ಸೂಚನೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಎಳೆಪಟ್ಟ ಗಮನ ಕೊಡದಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರ ಇಂದಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು, ಭಾಷೆಗಳು ಇದ್ದು ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿತೂಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದು, ಅತ್ಯಂತ ಚಕ್ಕದು, ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವೇಶ ದೊರಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದರ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಚಳವಳಿ, Slogan ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೈದರಾಭಾದನ್ನು ವಿಭಜನೆ ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಒಂದು ಮಾನವಾಗಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದವರು ಅದನ್ನು ಈಗ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ಏನೆಂದರೆ ದೇಶದ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ 'ಎ' ಸ್ಟೇಟ್ಸ್, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ 'ಬಿ' ಸ್ಟೇಟ್ಸ್, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 'ಸಿ' ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ 'ಡಿ' ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಹೀಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದರ್ಜೆಗುಂಟಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅರುಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನುಮಾರು 30,000, 40,000 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಇದ್ದವು. ಇದರಿಂದ ಅಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಟ್ಟಿನ ಅನಾನುಕೂಲತೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಆಗಿಯೇ ತೀರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ವರೂ ಅನುಮೋದಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಒಂದು ನಿವಾರಣೋಪಾಯ ಏನೆಂದರೆ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 20ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಓಸಾಮ ಬರತಕ್ಕ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ನಡೆದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಅಡಳಿತವಲ್ಲ ಅವರ ಗಮನ ಇದ್ದು ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶದ ರಚನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೂ ಕೂಡ ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಲಹೆಯಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ತೊಂದರೆ? ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅಡಳಿತ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುವುದು ನಿಜ. ಆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಮತ್ತು ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು

ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದಮೇಲೆ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಯಾವುದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊದ್ಬದುಮಾಡಬೇಕು, ಬಹು ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಮೇಲೆ ಅದರಿಂದ ಏನೇನು ಮುಂದೆ ತಾಪತ್ರಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ನೀವು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ತಮ್ಮ ತತ್ವ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಈಗ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾಲ್ಕುನೂ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ; ಎಷ್ಟು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಾಗಬೇಕು; ಅದರ ಅಡಳಿತ ಹೇಗಿರಬೇಕು; ಮತ್ತು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗವೂ ಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಅಡಳಿತ ವೈದ್ಯಕೀ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ಅಂಥದರಲ್ಲಿ ಈವಾಗ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರಾಂತರಚನೆಯ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಏಕೀಂದ್ರೀಕರಣದ ಸಲಹೆ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಆ ವಿಷಯ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಪೊಸಾ ಫೀಸಿಗೆ ನುಣ್ಣು ಹೊಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಸಬ್-ಡಿವಿಷನ್ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದೆ. ಡೈಯಿಂದ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಬಂದು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮೈಸೂರಿನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದು, ನೂಪರ್‌ಟಿಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನಗಳು ಬಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವು ಇಂದಿಯಾ ದೇಶದ ಒಂದು ಭಾಗ. ನಾವು ಬೇರೆಯಲ್ಲ, ಅವರು ಬೇರೆಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಇದುವರೆಗೂ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಪ್ರಾಂತಗಳೇ ಆಗಲಿ ಅವನ್ನು ಆಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವಿದ್ದೇವೆ; ಮೊಗಲರ ದೌಲತ್ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಅಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಭಾವನೆ ಹೋಗುವವರೆಗೆ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನೇನೋ ಆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಇತರೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದು 9½ ಕೋಟಿ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗುತ್ತದೆ, ನುಮಾರು 40 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾಗಿ

ಭಾಗಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಸಹ ಒಂದೊಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ, ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ವ್ಯವಸಾಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅದರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಆಗಿ, ಅವಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾತಿ ನಿದ್ಯ, ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪರಾವಲಂಬನೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಸಣ್ಣ ದಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಏಕೋದ್ರೂಷಣೆಗಾಗಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶವಾಗುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಯೋಚಿಸದೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಬಹಳ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಪಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಎಳೆಪೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮುಂದೆ ಸಮಯೋಚಿತ ವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಈವಾಗ ಏನು ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯವೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ತಪ್ಪು. ಅವುಗಳಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ತೀವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಕೇಂದ್ರದವರು ತಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಸೂಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಡೀ ಭರತ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆಯಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಳೆಪೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಮೊದಲನೆಯ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 18 ರಷ್ಟು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬು ಕೊಡಬಹುದು. ಹೊರ ದೇಶಗಳವರು ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಂಡಿರುವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ವರಮಾನ 18 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿತು ಎಂದರೆ ಅದರ ಮೂರರಷ್ಟು ಜನಗಳಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಇನಾಂ ಮತ್ತು ಟೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟ್ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬಿಲ್ಲುಗಳು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿವೆ, ಅವೆಲ್ಲ ಏನಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಿಲ್ಲಿನ ಅವಶ್ಯ ಏನಾಗಿದೆಯೋ ತಿಳಿಯದು. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು

ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೇ ಎಂಬುದು ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವಾಗ ನಾಳೆ ದಿವಸದ ಒಳಗಾಗಿ ಪಾಸ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಆತುರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಂತರ ಅದು ಇದ್ದಲ್ಲೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ 1951ರಿಂದಲೇ ಶುರು ವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯಾಗಿ, ಬಿಲ್ ಆಗಿ, ಆ ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಆಯಿತು. 14-2-1954ರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ನಾಲ್ಕು ಸಲ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ವರದಿ ಬಂತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾದರೂ ಬೆರೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಸಮಿತಿ ಯವರು ಮಾಡಿದ್ದು ನರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ ಸಮಿತಿಮಾಡಿ ಅವರ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅದನ್ನಾದರೂ ಸರಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪ ಬಹುದು ಎಂದು ಇದ್ದೆವು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ discrimination ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಎರಡು ವರದಿಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರು (ನಗು !)

ಇನಾಂ ಬಿಲ್ಲುಗಳ ವಿಚಾರ—1950ರಲ್ಲಿ ಇದು ಬಂತು. ಆಗ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಒಂದು ತಕರಾರು ಹಾಕಿದರು. 1956ನೇ ಇಸವಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಪಾಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾರನ್ನು ನಂಬುವುದು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಇದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣೆರಚಿ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹಿಂದೆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ compulsory education ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು—ಈಗ ಅದೂ ಸಹ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು compulsory scheme ಪಾಷನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ನಾವು ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

Socialistic pattern of society, ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಾಜ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಪ್ಪರ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಮತ್ತು ಯಾವರೀತಿ ಅದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಮಾದರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಆಗಲೇ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದರಲ್ಲಾದರೂ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಎಂದರೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಸೋಷಿಯಲಿಜಂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈಗ ಸೋಷಿಯಲಿಜಂ ಎಂದರೆ ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಪ್ಪೊತ್ತಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಒಬ್ಬ ನೌಕರನಿಗೆ, ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವನಿಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ 20 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.)

ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ನೌಕರರಿಗೂ ನಂಬಳದಲ್ಲಿ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಶ್ರೀಮಂತನಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಡವನಿಗೂ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ನೀವು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ನಾವು ಎಷ್ಟೋನಲ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಲೂ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೊಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಕುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಯಾವ ರೀತಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಒಬ್ಬನು 20 ಪಲ್ಲ ಭತ್ತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕುಟ್ಟಿ ಅಕ್ಕಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಅತನಿಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿ ಕೈಸೇರುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಏನೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೈ

4.30 P.M.

ಮಗ್ಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಸಬುಮಾಡುವವನಿಗೆ ಬರುವಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಅವನಿಗೆ ಬರಬೇಡವೆ? ಈಗ ಬತ್ತಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 13-6-0 ಬೆರೆ ಪಲ್ಲ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವಂತೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಕರೆಗೆ ಎಂಟು ಪಲ್ಲ ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಅದರೆ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಬೇರೆ ಫಸಲಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಷ್ಟು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುತ್ತದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗ ಬೇರೆ ನಿಗದಿಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ? ಪೃಥ್ವೀಪರವಾಗಲ, ವ್ಯವಸಾಯವಾಗಲ ಅಥವಾ ನೆಯ್ಕೆಯಾಗಲ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಸಬಿನವನಿಗೂ ಕೂಡ ಕೂಲಿಯವನಿಗೆ ಕೊಡುವಷ್ಟಾದರೂ ಗಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಮಗ್ಗವನ್ನಿಟ್ಟಿರುವವನಿಗೆ ಬರೀ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು, ಬಂಡವಾಳವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಜನರನ್ನು ಬೆಚ್ಚಿಸಲು ಉಚಿತವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ದಿವಸ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತಮ ಹೆಚ್ಚೇಕೆ ಅದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಲಕರಣೆ, ಸಾಧನ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಟ್ಟೆ, ರೆಕ್ಕು ಬರೆದವನಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯೆ? ಬಾದಿ ತಯಾರಿಸುವವನಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗಾಗಲಿ ಕೂಲಿಯವನಿಗೆ ಮಿಲ್ಲನು? ಕೊಡುವಷ್ಟಾದರೂ ಗಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ನುಳ್ಳು ರೆಕ್ಕು ಬರೆದು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ? ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ ಪೋಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಕೂಡ ಅವನು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿ ಅವನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಬಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಅನುಕೂಲ ಪಡಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಪ್ಯಾಕ್ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೋಷಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಇರುವವರೆಗೂ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಲತ್ತೂ ಒದಗಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯವಾಗಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪೃಥ್ವೀಪರವಾಗಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ತವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಒಂದು ಸಲಹೆ, ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲವೆಂದು

ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಸಹಾಯ ರೂಪವಾದ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಈ ಶಾಸನಸಭೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಅದರ ವೇಲರಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಈಗ ಹುಚ್ಚಾಪಟ್ಟಿ ಕಾರುಬಾರುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಿದ ಹೊರತು ಈ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ-ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜಪ್ರಮುಖರು ವಿಧಾನಸಭೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಂಯುಕ್ತಾಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಲು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ನಮ್ಮ ಮುಂಡಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲೂ ಈ ದಿವಸ ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರು ನಮ್ಮ ಮುಂಡಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೃಹದಾಜ್ಞವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆ ನಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಹಿಂದಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸುವುದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೆವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ಣಾಟಕರಾಜ್ಯವಾಗುವುದರಿಂದ, ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ವಿಶಾಲಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ನಾವೇನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಾಂಪೋಸಿಟ್ ಕಾರ್ ಕ್ಲರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದಕ್ಕೇನೂ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರು ಈ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ “ಈ ಸಲಹೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಠಾತ್ತನೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕೀಯರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾದ ಅರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಸಲಹೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಅನೇಕ ಆಡಳಿತ ಸಂಬಂಧವಾದ ತೊಂದರೆಗಳುಂಟಾಗುವುದು ನಿಜ” ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜ, ನಾವೂ ಕೂಡ ಕರ್ಣಾಟಕರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಯಾವ ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಪೋಹದಿಂದಲೂ ಆತರಹ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಪೋಹವಿರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆಯೊಂದೇ ಅಧಾರವಾಗಿರಬಾರದು, ಅದು ಪ್ರೈಮರಿ ಕಣ್ವಿಡರೇಷನ್ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಾವು ಹಿಂದೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಡಳಿತದ ಅನುಕೂಲತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟೆವು. ಎರಡು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಾರದು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಯಿರುವುದೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ನನ್ನ

ಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳೂ ಸಹ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಹೇಳಿ ಹೋದರು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದ ಮಹನೀಯರೂ ಸಹ ಆ ದಿನನ ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಪೋಗದಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದೇಕೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ದಾದರೆ ಅಷ್ಟೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಾವಾದರೂ ಕೂಡ ದೇಶ ದೊಡ್ಡ ದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನೋಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ದಿನನ ಯಾರೂ ದೇಶ ಸಣ್ಣದಾಗಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ದೇಶ ದೊಡ್ಡದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ಈಗ ನೋಡಿಸಿ, ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರ. ತು ದಿನನ ಮಹಾ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ, ಬಹು ಭಾಷೆಗಳ ನೋಟಗೊಂಡ ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವಾಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ, ಐಕ್ಯತೆ, ಸಂಘಟನೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆ ಇವಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಇರುವ ಪರಸ್ಪರ ಮಧುರವಾಂಛೆಯನ್ನು ಅದು ಕಲಕುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೂಡಕೂಡವು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿರ್ದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡ ದಾದರೇ ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶ ರಚನೆ ಅಥವಾ ಬೈಲಿಂಗ್‌ನ ಸ್ಟೇಟ್ ಅಥವಾ ಮಲ್ಟಿ ಲಿಂಗ್‌ನ ಸ್ಟೇಟ್ ರಚಿಸುವುದನ್ನು ಪರ್ಯಾಯೋಚಿತವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನಾದರೂ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತವೆಂದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸುವುದು, ದೇಶದ ಭದ್ರತೆಗೆ, ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಇದು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದೆಂದು ಕಂಡರೆ ಬಂದಿತೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಂದಿತೆ ನಾವು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡತಕ್ಕವರು. ಈಗ ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆಯಾದರೂ ಯಾವಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ, ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡೋಣ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಆರ್.ಸಿ.ವರದಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೇ ಉಚಿತವಾದ ಫರ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂಟಾದ ಕಹಿ ವಾತಾವರಣ ಇವುಗಳೇ ಈ ಸಲಹೆಗೆ ಅಧಾರಭೂತವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೆಲವುಕಡೆ ಗರಾಜೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ಗಲಭೆಯಾದುದು ಮಹಾ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಜೊಂಬಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ. ಜೊಂಬಾಯಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರೂ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರೂ ಗರಾಜೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಅಧೀನಕ್ಕೊಳಪಡಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೇ ಅದಕ್ಕೊಪ್ಪದೆ ಗರಾಜೆ ಫರ್ಷಣೆ ಆಗಿದೆ; ಅದಾಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಬಹಾರ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳ ಎರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿದ್ದಿರಬಹುದು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆ ಬಂದ ಮರುದಿನವೇ ಆ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಏಕಾಗಬಾರದೆಂಬ ನೋಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಇದೊಂದು ಕಡೆ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬೈಲಿಂಗ್‌ನ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗಿದ್ದ ಮಧುರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂಥರು ತಮಿಳರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬಾರದೆಂದು ಪ್ರಾಂತ ಬೇರ್ಪಡಾಗಿರುವ ಉದಾಹರಣೆ ಸಹ ಇದೆ. ಬೈಲಿಂಗ್‌ನ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ನೋಡಿಸಿ ಬಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅಂಥ ಮಧುರಾಸಿನುಗಳ ಉದಾಹರಣೆ ನೋಡಿದರೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಸಲಹೆ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಉತ್ಸಾಹ ಸಹ

ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈಗ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಥವಾ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಚನೆಯಾಗಲಿ, ಅದರಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸ ತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಬಹಾರ್, ಬಂಗಾಳ ಸೇರಿ ಬೈಲಿಂಗ್‌ನ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗುವುದರಿಂದ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನೂ ನೋಡೋಣ. ಇವುಗಳ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕನೋಡಿ ವಿಮರ್ಶಮಾಡಿ ನಾಯಕರು ಚರ್ಚಿಸಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲಿ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನು ಬರುತ್ತವೆಯೋ ಅವಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣಿಸಿ ತ್ತದೆ. ದೇಶವು ದೊಡ್ಡದಾಗಲು ನಮ್ಮ ಆಭಿಮತದ ವಿಲ್ಲವಾದರೂ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕ ವಿಮರ್ಶಮಾಡುವುದು ನೂಕು. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರುಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಾಗುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದು, ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಹೊರತಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅವರು ಯಾವ ನಿರ್ದೇಶವನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕರಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಖಿಲಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಈ ರಾಜ್ಯ ಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣ ಯವನ್ನೇನೋ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಆ ನಿರ್ಣಯ ದಲ್ಲಿ ಅವರೇನೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ವಾಗಿ ಯೂನಿಲಿಂಗ್‌ನ ಅಥವಾ ಬೈಲಿಂಗ್‌ನ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಗಳನ್ನೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏಕಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಹುದೆಂದೂ, ಎಲ್ಲೆ ಒಿಗೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ತೊಡರುಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತವೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಬೈಲಿಂಗ್‌ನ ರಾಜ್ಯ ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಷ್ಟು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹೊರತು ಅವರು ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಲಿ ಅದನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮಗೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಈಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ನಾನು ಈದಿನನ ಈಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ; ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿ ದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅವರೇನೂ ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ಒಂದು ಡೈರೆಕ್ಷನ್ನನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರು ವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ನಾವುಗಳಿಗೇ ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆಯೋ ಆ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಯೋಜನೆಯು ನಡೆಯುವುದೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮವಾದ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಹೇಳಬಿಟ್ಟು ಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊರದಿರಿಸತಕ್ಕ ಈ ಬೈಲಿಂಗ್‌ನ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಆತುರ ಪಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ. ಆ ಬಂಗಾಳ-ಬೀಹಾರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಒಂದಾಗಲಿ; ಮಧುರಾಸ್ ಮತ್ತು ಅಂಧ್ರನಾಡುಗಳು ಒಂದಾಗಲಿ; ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ)

ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಕಾದು ನೋಡೋಣ. ಹಾಗೊಂದು ವೇಳೆ ಆ ರೀತಿ ಬೈಲಿಂಗ್‌ನ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದರೆ ಆಗ ನಾವುಗಳೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡೋಣ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲನೆಯ ಪಾಂಡೆವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗದಿವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಬಾಬಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವರಮಾನವು ಶೇಕಡಾ 18 ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಸಂತೋಷ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿಗದಿತಂತಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ ಜನರು ತೊಡಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಎರಡು ಬಾಬುಗಳು ಎಂದರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳು. ಈ ಎರಡು ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಈ ಪಾಂಡೆವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೆಯ ಪಾಂಡೆವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚು ವುಧದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರವಿರುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನ ನಡೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಜೀವನದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವು ಸಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಆ ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದಗಲೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ. -ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಹಾಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ. -ಈಗ ತಾವು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದ್ಯಾಂಕನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಈಗಾಗಲೇ ತಾವು ಪೀಗೇನೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಕೂಡ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಆ ಸಮತಾವಾದ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಗುರಿನಾಧನಾಗಿ ತಾವು ಒಂದೊಂದೇ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ತುಂಬ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದಾಗಿದೆ. ಸರ್ವ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಸಮನ್ವಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಇಂಥ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ತಾವು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ ನಾವು ನಮ್ಮ ಎದುರು ಪಾರ್ತಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆದರಿಕೆ ಪಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ನೀತಿಯಿಂದ ಅವರ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ ತನ್ಮೂಲಕ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು

ನಡೆಯಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರಲು ಇದು ತುಂಬ ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂತೋಷವನ್ನು ನೋಟಿಸಲು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಭಾಗಿಯಾಗಿ, ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್ (ಮೊಳಕಾ ಲುರು). - ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ಜಂಟಿ ಸಭೆಯನ್ನು ದ್ವೇಶಿಸಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅವರ ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಗಳವರಿಂದ ಮಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನೂ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಅನುಮೋದಿಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಾಕಿ ವಿಚಾರಗಳೊಂದಕ್ಕೂ ಹೋಗದೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇವಲ ನಮಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವಂಥ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈಗ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನುಳಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅನಂತರ ಮಾತನಾಡೋಣವೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಮಗೆ ಯಾವುದು ಸೂಕ್ತ, ಯಾವುದು ಅನೂಕ್ತ ಎಂಬುದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಾವುಗಳು ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು patriotic ಮತ್ತು dispassionate considerationಗಳಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪದಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಎಂದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದು “ದೇಶಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತೆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ” ಕೂಡಿದುದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂತಲೇನು? ಹೋದ ಅದಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದು ನಾನು ಇದೇ ಸಲಹೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡುವಾಗ “ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಇದು ಈಗ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಲಿ. ಇದು ಇಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು ಬೇಡ. ದೇಶ ಎಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೂ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರು. ಆ ದಿವಸ ಈ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಅಭಿಮಾನ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿತ್ತು. ಭಾರತದ ಐಕಮತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನೂ ಅಭಿಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

But I am complimenting them for their feelings at that time. ಎಂದರೆ ಆ ದಿವಸ ಇವರಲ್ಲಿಗೂ ಈ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಮೈಸೂರಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರೆ ಎಂದರೆ ದೇಶ ಎಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೂ ಅದು ಬೇಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ಇವರಲ್ಲಿರಲಿ. ಆ ದಿವಸ ಎಷ್ಟುತ ಮೈಸೂರನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿನ ಪಾರ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ರಾಜ್ಯ ದೊಡ್ಡದಾದಷ್ಟೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವೇರ್ಪಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮಗಳ ಭಾವನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣ

ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅದರದೇ ಆಗಿರಲಿ—ಅಥವಾ ಅವರ ಸರ್ಕಾರದವರದೇ ಆಗಿರಲಿ ಅಂತೂ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ “ಹೀಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಆಡಳಿತ ಸಂಬಂಧವಾದ ತೊಂದರೆಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ” ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ನೀವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದಲೂ ನಿರ್ವಾರ್ಥ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಿರ್ವಾರ್ಥ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಒಳ್ಳೆ ಇರಲಿವೆನು! ಆದರೆ ಈ ಭಾಷಾ ವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ನಾನಾ ತೊಂದರೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ ಅನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರು ಎಂದೂ ಅರಿಯದೆ ಇದ್ದವರು ಕೇವಲ ಈ ದಿವಸವೇ ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡರೇನು? ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಜಗಳವಾಡಿ ಕೊಂಡ ಮಾತುಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಮತ್ಯವರಾಗ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆಯೇನು? ಇದು ಯಾರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತು? ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಮತ್ಯ ಹಿಂದೆಯೂ ಇತ್ತು, ಈಗಲೂ ಇದೆ, ಮುಂದಕ್ಕೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈವರೆಗೂ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳವರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರುಭಾಗ ಅಪ್ಪಟ ಒಂದೇ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿದ್ದರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ—ಅದರಿಂದ ದೇಶದ ಐಕ್ಯಮತ್ಯ ಸಡಿಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಾಗಿಯೇ ಬಹು ಭಾಷಾಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಮೈಸೂರನ್ನು ಆ ಮದರಾಸ್ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಬೇಕೇನು? ಇದೆಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ! ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲರಕ್ಕೂ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಅದಿಯಿಂದ ಅಂತ್ಯವಾಗಲಿ ಒಂದು ಭಾಷೆಯುಳ್ಳ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಂತೂ ಇದು ಬಂಧಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದದ್ದು. ಈ ದಿವಸ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇದು ಅಪ್ಪಟ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಾದ ತಕ್ಕ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಲಾರದ ಗಣಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು-ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಇಲ್ಲದ್ದರೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಸುಖವಾಗಿಲ್ಲವೇನು? ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅನ್ಯ ಭಾಷಾರಾಜ್ಯಗಳೊಡಗೂಡಿ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾದರೇನೇ ಆಡಳಿತ ಸೌಕರ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕೇವಲ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಏನೊಂದು ಆ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಬೇಹಾರ್ ದೇಶಗಳ ವಿಲೀನವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿದು ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಯಾವ ವಿಲೀನತ್ಯೂ ಆಗಲಾರದೆಂದೇ ನನಗೆ ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಬೇಹಾರ್ಗಳು ಒಂದುಗೂಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಎರಡು ದೇಶಗಳಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನವಾದ

ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕೆಂದೂ—ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ನಾವು ಸೇರುತ್ತೇವೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂತೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕಂಡೀಷನ್ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂತೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಂಥ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲದೆ! ಹೀಗೇ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದೊಂದು ಸಾಮಾನ್ಯದ ಲಕ್ಷಣವೇ? ಇನ್ನು ನಾವು ಈ ತಮಿಳು-ಕೇರಳ-ಕರ್ನಾಟಕ ಮೂರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಆಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ಮದರಾಸಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು “ಅಪ್ಪಡಿಯಾನಾಲ್ ನಾಂಗಲ್ ಇಂಗ್ ವರದಿ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. (ನಗು!) ಹೀಗೆ ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರು ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದು ಏನೇ ಇರಲಿ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ನಗರವಾಗಿರದೆ ಬೇರೊಂದು ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ನಗರವಾಗುವುದಾದರೆ ಆಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿದೆಯೆಂದು ನಾನಂತೂ ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿನವರು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೆಲ್ಲರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಒಂದು ವೇಳೆ ಎರಡು-ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಿ, ಒಂದೊಂದು ಭಾಷೆಯವರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜಧಾನಿ, ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹೈಕೋರ್ಟ್, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆಗ ಇಂಥ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಒಂದೊಂದು ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾರರು. ಎಲ್ಲರೂ ಈಗ ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಅಹೈಕಮ್ಯಾಂಡಿನವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಜೋನ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಬಳಿಕ ರೀಜನ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. Confusion worse confounded ಎಂಬ ಸ್ಥಿತಿ ಕೇವಲ ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಅಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಈ ರೋಗ ಆ ನಮ್ಮ ಲೀಡರ್ಸ್ಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ವ್ಯಾಜ್ಯ, ದರೋಡೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹು ಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆತುರವಾಗಿ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ—ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡೋಣ. ಈಗ ವಿಲೀನವಾಗಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳು ಒಂದಾಗಲಿ. ಆಗ ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಮುಂದೇನಾಗುವುದು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಕಾಣುವುದು. In the south they may think of this tri-lingual State. ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೆ ಆ ಸೌತ್ ಜೋನ್ಸ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು? ಎಂದರೇನು ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಿಂದಲೂ ಸೌತ್ ಜೋನ್ಸ್ ಎಂತರೋ; ಅಥವಾ ಎಂಥ ಪರ್ವತದಿಂದಲೋ? ಆ ಆಂಧ್ರರಾಜ್ಯದವರು ಆ ಗೋದಾವರಿ ತೀರದಿಂದ ಒಂದು ಇಂಚು ಜಾಗವನ್ನೂ ನಾವು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲು ತಯಾರಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮದರಾಸಿನ ಕಾಮರಾಜನಾಡರು ಮಾತನಾಡಿದರೆ “ಪಾರ್ಕ್ಲಾಂ”

(ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ.)

ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚಾವನ್ನೂರ-ಕೊಚಿನ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಯಾರೂ ಯಾವ ನಿರ್ಧರಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತ ಮಹಾರಾಜ ರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು patriotic and dispassionate ಆಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದರೆನು ಅರ್ಥ! ಹೀಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ-ಏಕಮತ್ಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂತರೇನು!

5 P.M.

ದೇಶ ಸಣ್ಣದು ಆದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ ಅಂದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಆದರಲ್ಲ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಜೋನರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ, ಎರಡು ಮೂರು ಸ್ಪೀಚುಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ನೇಮಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಹುದು. ಇಂಟರ್ ಪ್ರೊವೀಷಿಯಲ್ ಪ್ರಾಬ್ಲೆಮ್ಸ್, ವಾಟರ್ ವೇಸ್, ರೋಡ್ಸ್, ರೀಜನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಅರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿರಿ. ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಸ್ಪೀಚೂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ. ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದು ಸ್ಪೀಚ್ ಇತ್ತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಇಂಡಿಯಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿವಸ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಆಗಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯವೂ ತನ್ನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಬೇವಣಿಗೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಜೋನರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋಗೋಣ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಪೀಚೂ independent. ಯಾವ ಸ್ಪೀಚೂ ಕೂಡ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ, ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಜೋನರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಎಂದು ಮೊದಲು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು; first thought is the best thought. ನಮ್ಮ ಮುಖಂಡರಾದ ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು ಮೊದಲನೆ ದಿವಸ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು ಅದೂ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್‌ವಿಂಗಡಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ನನಗೆ ಏನು ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ 3-4 ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಜೋನರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ರೀತಿ ಯುಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾದೀತೋ ಏನೋ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇದು ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎನಿಸಿತು. ಅಮೇರಿ ಸ್ಟಲ್ ದಿವಸದನಂತರ ಅದು ತಿರುಗು ಮುರುಗು ಆಗಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಆಗುವುದ

ಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ಸಲಹೆ ಎಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಏನು ಪುದೇ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ, ಶ್ರೀಮತ ಮಹಾರಾಜರ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಪೀಚು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಗೆ ಬಹು ಮಿಸ್ಟರು, ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲೋ ಯೋಗಳೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾದ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಯೂನಿಟ್ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಇದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ್ದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ದಿನ 'ಲೋಕ್ ಒಂದು' ಕಡೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದು 'ಹುಡುಗಾಟಿಕೆ' ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು; ಹುಡುಗಾಟಿಕೆ ಎನ್ನುವುದರ ಅರ್ಥ ಯಾರನ್ನೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. It is a light hearted proposition ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಅಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಬಂಗಾಳ, ಬಹಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಆಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕದದಿದ ವಾತಾವರಣವುಂಟಾಗಿತ್ತು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಡೆದಿತ್ತು ಯಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಜಗಳವಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿತೋ ಏನೋ. ಅಂತೂ ಈ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಈ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸೇರಬೇಕು, ಯಾವ ಪ್ರಾಂತ ಸೇರಿದರೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆದಳಿತ ಸೌಕರ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನುಕೂಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವವರ ಪೈಕಿ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಕಾಂಪೋಸಿಟ್ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇಂತಹ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಹಿ ವಾತಾವರಣ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳವರು ಇದ್ದು ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದ್ದೇವೆ, ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಎರಡು ಕೋಟಿ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದು ಆಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಹಾಗೆಯೇ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಾಧುವಾದದ್ದು, ನೂಕುವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದು. ಈ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್‌ವಿಂಗಡಣೆ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಒಂದು ಸಲಹೆಯಾಗಿರುವುದರ ಬದಲು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿ. ಅನಂತರ ಜೋನರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್, ರೀಜನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಇತರರ ಸೌಹಾರ್ದವು ಏರ್ಪಟ್ಟು ಭಾರತದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ ಏನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗಲೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಹೀಗೆ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ 'ಕೂಸು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಕುಲಾವಿ ಹೊಲಿಸಿದಂತೆ' ಎಂಬ ಗಾದೆಯ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಒಂದು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ಉದ್ಭವವಾಗಲಿ; ಅದು ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಲಿ, ಮೈಸೂರಾಗಲಿ ಹೇಗಾದರೂ ಕರೆಯಲಿ, ಅನಂತರ ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು

ಯೋಚಿಸೋಣ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಕರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸದ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮುಂದೆ ರಚಿತವಾಗುವ ವಿಶಾಲಾಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಅಂಧ್ರಪ್ರಾಂತವೆಂದು ಕರೆಯಬಾರದು, ಕೃಷ್ಣರಾಜಾಬಾದ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವಾದರೂ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಕರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈತಿಷ್ಠಿವಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಸೌಹಾರ್ದಭಾವನೆ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ನಮಗೆ ಭಾಷೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಬಂದವರು, ಒಂದು ಭಾಷೆ ತಿಳಿದವರು—ತೆಲುಗರೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅರಿತವರು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ—ಒಂದು ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ, ಅವರು ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ಏನುಮಾಡಬೇಕು? ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರರೂ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತಿಗಳೂ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುವುದು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇತರ ಭಾಷೆಯವರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದು ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳವರು ಹೋಗುವರು ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮದರಾಸ್ ಮತ್ತು ಅಂಧ್ರ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದಾಗ “ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ; ಬಡತನ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಅಂಧ್ರ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರಿರುವ ಮದರಾಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ” ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಅಂಧ್ರರು ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ಇದು ನಾವು ಅನುಭವಿಸದೆ ಇರುವ ಮಾತು. ಹೀಗೆ ಬಹು ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಿವೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಪುನಃ ಬಹುಭಾಷೆ ಪ್ರಾಂತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಪುನಃ ಯಾವುದು ಮೆಜಾರಿಟಿ ಭಾಷೆಯೋ ಆ ಭಾಷೆಯವರು ಮೈಸೂರಾಟ ಭಾಷೆಯವರನ್ನು ಹತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಒಂದು ಕೂಗು ಇದೆ. ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳವರೂ ಸಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಮೂರು ಹೊತ್ತೂ ಜಗಳ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದರೆ ಯಾವುದನ್ನು ದೇಶಭಾಷೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷೆಗಳಾದುವ ಜನರಿದ್ದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಹಿಂದಿ, ಅಖಿಲ ಜಗತ್ತಿನ ಭಾಷೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ದೇಶ ಭಾಷೆ ನಾಲ್ಕು ತರಹ ಹೀಗೆ ಆರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬನು ಕಲಿತುಕೊಂಡರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ತಿರುಪಾಂಕೂರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ನನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಅತನಿಗೆ ಮರೆಯಾಳಿ ಭಾಷೆ ಬರಬೇಡೆ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಮೋಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಎಂತಹ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಆರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅತನಿಗಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ನಾಲ್ಕಾರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೇ ಕಳೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರಬಹುದು. ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನವೂ ತನ್ನ identityಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಭಾರತದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಭಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿ ವಿಮೆಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಆದಳಿತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅವಾಗ ಭಾಷೆಯ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ, ಭಾಷೆಯಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಅಪಘಾತಗಳು ಕೂಡ ಆಗದೆ ದೇಶದ ಹಿತ, ಭಾರತದ ಹಿತ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅಂಥದನ್ನು ಮುಂದೆ ಸ್ವಾಗತಿಸೋಣ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು, ಮೊದಲು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತವಿರಲಿ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಬಾರದು. ಈಗ ನಡೆದ ಭಾಷಾಪಾರಂ ಪ್ರಾಂತದ ನಿರ್ಮಾಣ ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. There are several troubles and difficulties in the formation of multi-lingual areas ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಾಂತ ಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ತೊಂದರೆಯಿದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಹೊಸ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಈಗ ಬದಿಗಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರು ಹೇಳಿದವಾಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಒಂದು ವರ್ಷ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದವಾಗ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಳೆದ ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಮಹೋದಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದಿ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಾಲಗೆ ಕೊಯ್ಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಲ್ಲ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಘಾತವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಏನೂ ಇನ್ನಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡದು ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಹೊರಡಿಸಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗದ ಜನರು ಹಿಂದಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾತೃಭಾಷೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕೂಡದೆಂದು ಹೇರಿಸಿ. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಂತೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆ ಬೇರೆಯಾದ ಮಾತೃಕೆ ಅಪಘಾತವಾಗುವುದಾದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿ. ಅವರವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದದ್ದು ನೂಕು. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರು ಹೆಚ್ಚು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಯಾರೋ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದರು. ಅದೇಂಥಾ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದಿರುವ ಮಾತು. ಆಯಾದೇಶದ ಮೈತಿಷ್ಠಿವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರಿನವರಲ್ಲೇ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರು ಹೆಚ್ಚಾದರೆನು ಮಾಡುವುದು? ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರು ದಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿ ಗಂಡನು ಯಾರು, ಹೆಂಗನು ಯಾರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಚ್ಚ ಉಪಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದರಲ್ಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿಶದವಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ).

ಹೇಳಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನಪಡದೆ ಹೇಳಿ ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಈಗ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಉಪ್ಪುನೀರಿನ ಸಮುದ್ರದ ದಂಡೆಯಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಗಲವಾದಷ್ಟು ಜಮೀನಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಕಡಮೆಯಾಗ ಬಹುದು. ಸಮಭಾವನೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಸ್ವಿಫ್ಟ್ ಕೂಡ ತಮಿಳುಗೂ ಕೇರಳದವರಿಗೂ ಒಂದೇ. ತಮಿಳರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕ ನಾವು ಇರುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಮಾಡುವಾಗ ನಾವು ಕೇವಲ ಈ ಒಂದು ಭಾಷಾವಾರು ಭಾವನೆಯನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರ್ಥಕ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಒಂದು ಪರರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೇಲೂ ಧಾಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಹೋಗತಕ್ಕವರೂ ಅಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ವೇಳೆ ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದ ಇಡೀ ಭಾರತದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಆಗ ನಮಗೆ ಈ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗುವುದೇ ಬೇಡ. ಹಾಗೆ ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಧಕ್ಕೆ ಯುಂಟಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೈಯುರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪ್ಯೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಏಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ? ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪದಗಳ ಪ್ರಯೋಗವೇನೂ ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದ್ದು ಹಾಗೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ವೇಳೆ ಈ ದ್ವಿಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ನಾವು ಆಗ ಇದನ್ನೂ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಇದಾದಮೇಲೆ ಅವರು ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್. ಗಣಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮನೋದಯವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅದು ಹೇಗೆ? ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲರತಕ್ಕವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂತಲೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ.—ಹಾಗಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸಹನೆಯಿಂದ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉದಾರತೆಯನ್ನು ನಾವು ತೋರಿಸಬಹುದು. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರತಕ್ಕ ರೋಹಮನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಹೊಸ ಹೊಸ ಗಣಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಈಗ ಅದು ಪರದೇಶೀಯರ ಕೈವಾಡದ್ದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ನಮಗೆ 10 ಸಾವಿರ ಕೂಲಿಗಾರರೇ ಸಾಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗಣಿಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ಚನ್ನದ ಅದರೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವರ್ಷ ಕಾಲ ತಕ್ಕುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಡಳಿತ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಣ ಬೇರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ತಪ್ಪಿ ನಮ್ಮ ಹಣ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಾವು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನೌಕರರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಈ ಗಣಿಯ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂಥ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೂ ಬರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭೂಮಾತೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬೆರೆಯುಳ್ಳ ರೋಹಗಳೂ ಅಡಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವೇ ಕಂಡುಹಿಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವರಮಾನ ಶೇಕದಾ 18 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ದಿವಸ ಬಿದಿಯಿಲ್ಲ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲೇ ಉಟ ಮಾಡೋಣ ಎನ್ನುವುದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಸ್ವಾಮ್ಯಗೊಂಡಿವೆಯೆಂದು ನನ್ನ ಎದುರಿನಲ್ಲೇ ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನೇ ನೈತಃ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬದಂತಾಯಿತೇನು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ.—ಕೌದು. ಹಾಗೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಉತ್ತಮಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಜಾನ್ಸಿಯಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾರು ಒಂದು ಮೈಲಿ ಬರುವಾಗ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪಂಕ್‌ಚೆಂ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಹಾಗೇನೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಾವೇಕೆ ಆ ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಆದು ಹಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿದೆ ಎಂದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ 11-12 ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗತಕ್ಕ ಚಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕ್ಷಾಮ ದೇವತೆಯಿಂದ ತುಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಇವೊತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣ ಜನರು ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಅವರ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ತಾವು ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 1947-48 ರಿಂದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ರಾಗಾಯ್ತು ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ 200 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಈಗ 400 ಲಕ್ಷ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಂದಿಯಾ ದೇಶದ ಆದಾಯವೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಗೆ ಒಂದೊಂದು ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ ತಕ್ಷಣ ಬೇಕೆಂದರೆ 500 ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಇದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಮೈಸೂರು,

ಬೆಂಗಳೂರು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯಟ್ ಕಾಲೇಜು ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ನವರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯಟ್ ಕಾಲೇಜು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ರೂರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ದೈವಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆನಂದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸಲಹೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಾಪು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ.

ಅಮೇರಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳಿವೆ. ರೈತರು, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು, ಜಮೀನ್ದಾರರು, ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇನಾಂ ಪದ್ಧತಿ ರದ್ದಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸೀಲಿಂಗ್ ಎನ್ನುವುದು ಅಖಿಲ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು; ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರದೇ ಇಲ್ಲಿ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಂದಾಗ ನಾವು ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೊನ್ನೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ನವರು ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ನ್ಯಾಷನಲೈಸಮಾಡಿದ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೂ ನುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದು ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಬೆಳಗಾಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಜೀವವಿಮಾ ಕಂಪೆನಿಗಳನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ safety protection ಕೊಟ್ಟು ಆತನ ಹಣ ಸಲೀಸಾಗಿ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಾಧಾರಣ ವಾದ ವಿಷಯವೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಹಾಗೆಯೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬೇಸಿಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ದೈವಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ದೇಶ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಶೇಕಡ 18 ರಾಷ್ಟ್ರದ ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಭಾವಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರಿಗೆ ಅತಿವಿನಯದಿಂದ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಹಿರಿದಾದುದು. ಅದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲು ಬರುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾಂತ ವಿಂಗಡಣೆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬರುವ ಬೆಲೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗುವ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯ ಒಂದು ಸಲಹೆಯೂ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ನಾನು ಕೇಳಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಅನೇಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾವೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳ-ಬಿಹಾರಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ? ಅದೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ ಪರಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹಾರೈಸೋಣ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ನಮಗೆ ಬರುವ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡೋಣ. ಸಣ್ಣ ಮೈಸೂರು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಿತ್ರರು ದೇಶ ವಿಶಾಲವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವಾಗ ವಿಶಾಲ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲಕೊಡಬೇಕು. ಅತಿವಿಶಾಲ, extremes ಯಾವಾಗಲೂ ಬೇಡ. ಅತಿದೊಡ್ಡದೂ ಬೇಡ, ಅತಿನಣ್ಣದೂ ಬೇಡ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸೋಣವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet at 12 o'clock tomorrow.

The House adjourned at Thirty minutes past Five of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Wednesday, 22nd February 1956.